

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ

спеціальність	072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”	обов’язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування	факультет	Навчально-науковий інститут «Кіберпорт»
освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)	кафедра	Фінансів, банківської справи та страхування

ВИКЛАДАЧ

Андрющенко Ірина Сергіївна

Вища освіта – спеціальність Фінанси

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Досвід роботи – більше 10 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка методичних розробок;
- співавторка низки тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0505709827	електронна пошта	andryshchenkoira@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	----------------------------	-----------------------	--------

До викладання дисципліни долучені: -

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування системи знань щодо ролі фінансового моніторингу в національній системі запобігання та протидії та його гармонізація з міжнародними стандартами
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, дискусії, аналіз проблемних ситуацій
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • розуміння функціонування системи фінансового моніторингу в Україні (ЗК1, СК01) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • розуміння етапів розвитку міжнародних відносин у сфері протидії відмиванню "брудних" грошей та основних міжнародних організацій в цій сфері (ЗК1, СК08) / індивідуальні завдання, практичні завдання, опитування та співбесіди • здатність аналізувати міжнародні стандарти та норми у сфері протидії легалізації злочинних доходів і фінансування тероризму (ЗК2, СК05) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • вміння застосовувати норми законодавства з питань фінансового моніторингу та боротьби з фінансуванням тероризму (ЗК2, СК09) / практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання; • спроможність розробити інноваційну пропозицію та обґрунтувати доцільність її впровадження (ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК7, СК01, СК05, СК10) / індивідуальні завдання, практичні завдання, опитування та співбесіди
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні; модульний контроль; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	уважність, вчасне виконання завдань, активність, індивідуальна та командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

ДОПОВНЮЄ СТАНДАРТ ОСВІТИ І ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ

Компетентності	ЗК1	Здатність до пізнання, абстрактного мислення, системного аналізу через матеріалістичне сприйняття і критичне осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях	Програмні результати навчання	ПРН03	Здатність до критичного наукового аналізу теорій, концепцій, термінологічного апарату дослідження
	ЗК2	Здатність до критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних областях		ПРН04	Здатність визначати напрямки максимізації ефективності процесу формування, розподілу та контролю за використанням ресурсів на рівні держави та підприємств різних форм власності
	ЗК3	Здатність започатковувати, розробляти, упроваджувати та адаптувати значиму, важливу ідею дослідження, вміння ідентифікувати і розв'язувати проблеми різноманітних типів		ПРН05	Знання та розуміння логіки проведення сучасних кількісних та якісних досліджень в сфері фінансів, банківської справи та страхування
				ПРН06	Знання сучасних інформаційних технологій та нових програмних продуктів у сфері фінансів, банківської справи та страхування, навички отримання та обробки інформації, раціоналізації

- ЗК4** Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження, у тому числі міждисциплінарні, на основі цілісного системного наукового світогляду
- ЗК7** Здатність до прийняття самостійних мотивованих рішень у нестандартних ситуаціях та готовності нести відповідальність за їх наслідки, здатність до висловлення ініціативи та реалізації власних організаторських та лідерських якостей
- СК01** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, організовувати, планувати, реалізовувати та презентувати наукове дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування
- СК03** Здатність до розробки нових методів дослідження, застосування їх у самостійній науково-дослідницької діяльності з урахуванням правил дотримання авторських прав; готовність використовувати сучасні математичні моделі, статистичні методи, інформаційні технології та системи для автоматизації фінансової діяльності, банківських та страхових операцій; володіння культурою наукового дослідження в області наукової спеціальності, в тому числі з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій
- СК05** Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- СК09** Здатність до організації, проектування та управління розвитком підприємницької діяльності; спроможність використовувати новітні методи проектування фінансово-управлінських інформаційних систем; готовність до впровадження та використання в управлінні сучасних форматів надання фінансово-

використання ресурсів для виконання професійних та наукових завдань, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації

- ПРН08** Знати та розуміти теоретичні підстави вирішення завдання започаткування нових видів економічної діяльності (бізнесу)
- ПРН10** Вміння доступно, на високому науковому рівні доносити сучасні наукові знання та результати досліджень до професійної та непрофесійної спільноти
- ПРН11** Володіти навичками усної і письмової презентації результатів власних досліджень рідною та іноземною мовами

аналітичної інформації; здатність проектувати та впроваджувати в практичну діяльність сучасні оптимізаційні моделі банківської діяльності та страхування, з урахуванням можливих наслідків порушень прав та обов'язків суб'єктів оподаткування; здатність узагальнювати та використовувати базові теоретичні знання у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку; здатність аналізувати, оцінювати та порівнювати різноманітні концепції, методики і моделі збору інформації та аналізу результатів маркетингових досліджень для прийняття обґрунтованих рішень у сфері маркетингу і управління

СК10 Здатність використовувати результати досліджень, знання закономірностей і тенденцій розвитку фінансових систем (державних фінансів (в тому числі бюджетної та податкової систем), фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської та страхової систем)

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ГАРМОНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

Лекція 1.	Система фінансового моніторингу в Україні.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Теоретико-організаційні аспекти формування системи протидії та запобігання легалізації коштів злочинного походження. Завдання і загальні засади боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням терористичної діяльності.	Самостійна робота	Легалізація доходів злочинного походження як негативне явище в економіці. Погляди вітчизняних вчених-економістів на розвиток системи фінансового моніторингу. Цифрова трансформація системи фінансового моніторингу (е-фінмоніторинг).
-----------	--	----------------------------	--	-------------------	--

Лекція 2.	Міжнародні стандарти у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом і фінансуванню тероризму.	ПЗ 2	Організації, які встановлюють міжнародні стандарти та контролюють їх дотримання. Роль, значення та склад групи FATF. Основні завдання групи FATF. Основні світові та європейські організації у сфері боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. Оцінка відповідності міжнародним стандартам.		Мета та повноваження MONEYVAL. Мета та завдання утворення Еґмонтської групи. Порядок входу нових країн до Еґмонтської групи. Базельський комітет та його члени. Мета та завдання утворення Вольфсберзької групи.
Лекція 3.	Законодавчі вимоги щодо відповідності міжнародним стандартам у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом і фінансуванням тероризму.	ПЗ 3	Міжнародні конвенції та угоди, які пов'язані з протидією відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.		Приведення законодавства України у сфері запобігання та протидії у відповідність до міжнародних стандартів.
		ПЗ 4	Правові та інституціональні механізми, які відповідають міжнародним стандартам. Правові питання, що стосуються міжнародного співробітництва.		

**МОДУЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖФІНМОНІТОРИНГОМ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ**

Лекція 4.	Створення ефективного підрозділу фінансової розвідки.	ПЗ 5	Базові концепції підрозділу фінансової розвідки, повідомлення про підозрілі операції та інша інформація в контексті режиму боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. Взаємодія та співробітництво у сфері формулювання стратегії та оперативної діяльності. Підрозділи фінансової розвідки різних типів.	Самостійна робота	Функціонування та розвиток єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії.
Лекція 5.	Міжвідомче та міжнародне співробітництво.	ПЗ 6	Міжвідомче співробітництво. Міжнародне співробітництво.		Удосконалення міжвідомчої взаємодії між органами державної влади – учасниками національної системи запобігання і протидії .

Лекція 6.	Система боротьби з фінансуванням тероризму.	ПЗ 7	Визначення сутності поняття “фінансування тероризму”. Міжнародні норми і стандарти боротьби з фінансуванням тероризму. Характеристика понять заморожування, арешт та конфіскація активів терористів.	Цілі міжнародних стратегій боротьби з відмиванням коштів. Ратифікація та впровадження нормативних актів ООН.
Лекція 7.	Типові схеми відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом, та фінансування тероризму.	ПЗ 8	Відмивання коштів через фірми, які виконують операції з цінним и паперами. Відмивання коштів через страхові компанії. Особливості відмивання коштів через Інтернет.	Фінансування тероризму через благодійні установи. Фінансування тероризму через неформальні системи грошових переказів.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення Кодекс України про адміністративні правопорушення *Електронний ресурс+ : Редакція від 01.08.2021 № 361-IX -Законодавство України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text 2. Про затвердження форм обліку та подання інформації, пов’язаної із здійсненням фінансового моніторингу, та інструкції щодо їх заповнення *Електронний ресурс+ : Редакція від 17.05.2018 № z0241-16 - Законодавство України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0241-16#Text 3. Критерії ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення *Електронний ресурс+ : Редакція від 17.05.2018 № z0241-16 - Законодавство України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1047-16#Text 	Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Матеріали в системі Moodle: http://moodle.btu.kharkiv.ua

4. Критерії, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового нищення знищення *Електронний ресурс+ : Редакція від 26.01.2016 № - z0481-16, Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0481-16#Text>
5. 7. Кримінальний кодекс України *Електронний ресурс+ : від 05.04.2001 № 2341-III / Законодавство України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.